

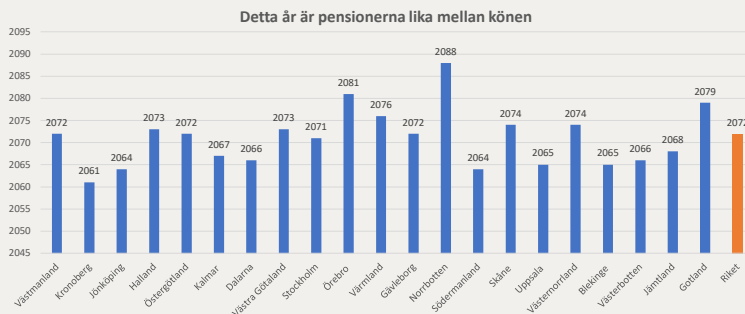
JÄMSTÄLLDHET BÖRJAR I PLÅNBOKEN

Länsförsäkringar



GILLA DIN
EKONOMI

ÅR 2072 KOMMER ÅRSINKOMSTERNA VARA LIKA



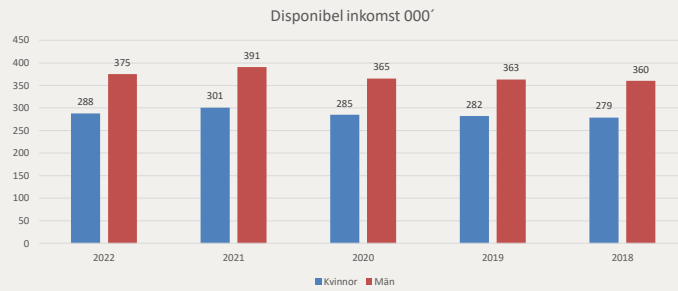
Källa: SCB och Länsförsäkringar



GILLA DIN
EKONOMI

EKONOMISK JÄMSTÄLLDHEIT

Att ha lägre inkomst är en utmaning på flera sätt. Kvinnor får en sämre förmåga att bygga upp ett sparkapital, hantera tillfälliga inkomstbortfall och pensionen blir lägre.



Källa: SCB



GILLA DIN
EKONOMI

LÄGRE LIVSINKOMST LEDER TILL OJÄMSTÄLLD PENSION

- Vårt pensionssystem bygger på livsinkomstprincipen.
- Varje intjänad krona påverkar din pension.
- Antal pensionärer med allmän pension är 2,3 miljoner.
- Kvinnor har i genomsnitt 69 procent i genomsnitt av männens pension.

| | KVINNOR | MÄN |
|-----------------------------|---------------|---------------|
| Genomsnittlig total pension | 18 200 kr/mån | 25 500 kr/mån |
| Medellivslängd | 84,8 år | 81,2 år |



GILLA DIN
EKONOMI

JÄMSTÄLLDHET BÖRJAR I PLÅNBOKEN

Källa: Pensionsmyndigheten 4

I väntan på ett jämställt samhälle
så kan du fokusera på det
du själv kan påverka.



ÅNGEST ELLER STOLTHET ÖVER SPARANDET?

Vad känner du när du tänker på ditt befintliga sparande?

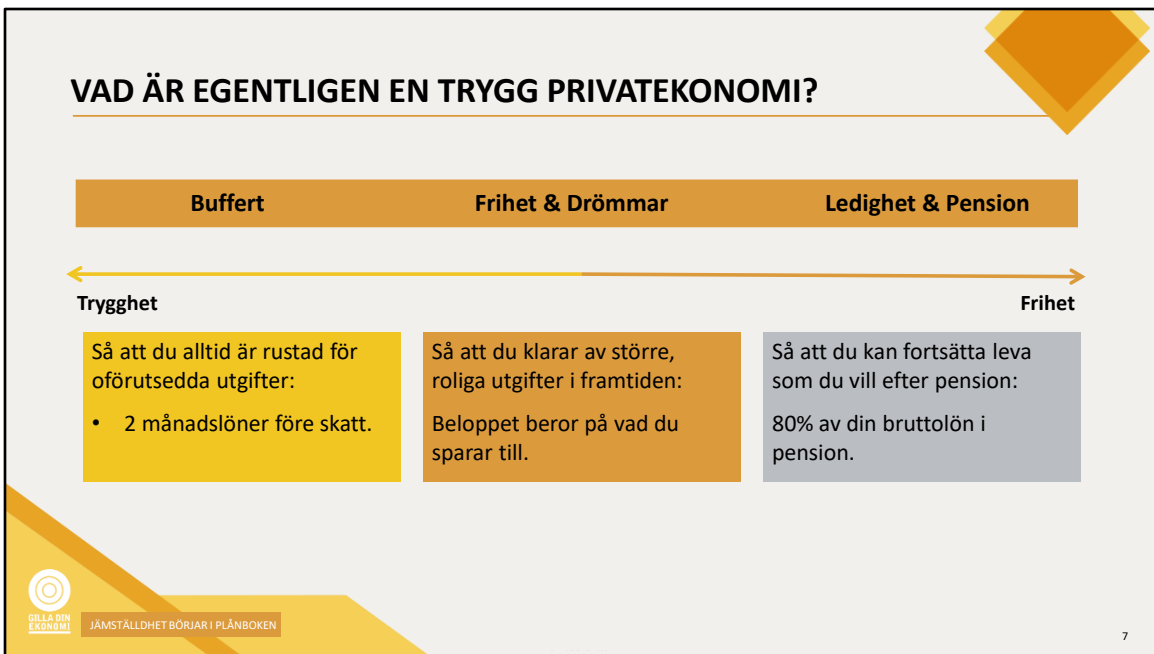
| | Kvinnor | Män |
|--|---------|------|
| Ångest och stress | 42 % | 34 % |
| Stolthet och nöjdhet | 51 % | 65 % |
| Stress över att inte ha kontroll på ekonomin | 31 % | 19 % |



GILLA DIN
EKONOMI

JÄMSTÄLLDHET BÖRJAR I PLÅNBOKEN

VAD ÄR EGENTLIGEN EN TRYGG PRIVATEKONOMI?



Men vad är egentligen en trygg privatekonomi?

När lönen ersätts med pension är det extra viktigt att ha en trygghetsbuffert. Vid pension blir din inkomst troligtvis lägre men du kanske inte heller är beredd att ändra din livsstil i någon större utsträckning.

Olika hushåll har olika förutsättningar. Några har kunnat samla på sig en hel del sparande. Andra kan ha alla sina tillgångar i sin bostad. Och ytterligare andra kan ha gått genom en separation och har det väldigt knapert.

Oavsett tidpunkt i livet behöver all ha ett buffertsparande, en marginal, för det som är oförutsatt och för de prylar som behöver bytas ut med tiden. Ett bra sätt att tänka kring sparandet är att dela upp summan du sparar varje månad i olika påsar för de olika målen. Innan du börjar spara till något annat är det bra att ha en buffert som är bra för att klara av oförutsedda händelser, exempelvis en vattenläcka, en trasig tand, glasögon mm. och här brukar man säga att målet att stäva efter är 2 månadslöner före skatt.

När bufferten är påfylld kan den delen av sparbeloppet istället användas till ett månadssparande om du inte redan har det, för att kunna göra större köp imorgon, till exempel till, semestern eller en ny bil. Sluta inte månadsspara bara för att du gått i pension. Tänk på att pengarna ska räcka livet ut och att ett fortsatt månadssparande ger dig möjlighet att uppfylla dina drömmar på ålderns höst. Tänk på att 70 är det nya 50, vilket forskning från Göteborgsuniversitet har visat. Dagens 70-åringar har samma hälsa som 70-talets 50-åringar. Livet tar inte slut bara för att man blir äldre och då är

det alltid bra att ha sparande som håller drömmar vid liv.

Med en sådan strategi kan alla komma nära en känsla av ett ekonomiskt lugn vad gäller att kunna hantera såväl oväntade utgifter som planerade semesterresor. I förlängningen bidrar det även till ett gott liv som pensionär.

VÅGA PRATA PENGAR!

På frågan "stämmer det att par ofta inte pratar om sin egen ekonomi utanför den gemensamma ekonomin?" svarar många att det gör det. Hushållsekonomi är viktigt, men ett långsiktigt eget sparande kan också vara det!

| | ALLA | MÄN | KVINNOR |
|-----------------------------------|------|------|---------|
| Stämmer helt och hållet | 6 % | 5 % | 7 % |
| Stämmer | 36 % | 39 % | 33 % |
| Varken stämmer eller inte stämmer | 17 % | 16 % | 18 % |
| Stämmer inte | 13 % | 10 % | 15 % |
| Stämmer inte alls | 3 % | 4 % | 2 % |
| Vet ej | 26 % | 27 % | 24 % |



GILLA DIN
EKONOMI

JÄMSTÄLLDHET BÖRJAR I PLÅNBOKEN

Källa: Novus på uppdrag av Länsförsäkringar

8

MÄNNEN HÅLLER OFTAST I HUSHÅLLSEKONOMIN

- Kvinnor har mindre kunskap och sämre självförtroende än män när det gäller ekonomi. Många anser att ekonomi i första hand är ett område för män.
- Efter en skilsmässa eller när mannen har avlidit har väldigt många svårt att ställa om.
- Kvinnor betalar ofta hälften av alla kostnader trots att hon tjänar mindre än mannen. Mindre pengar leder till mindre sparutrymme.
- Tjänstepension och den allmänna pensionen ingår ej i bodelning.



GÅLLA DIN
EKONOMI

JÄMSTÄLLDHET BÖRJAR I PLÅNBOKEN

Källa: Studie gjord vid Linköpings universitet.

9

VAD SKA VI PRATA OM DÅ?

När man ska prata om den gemensamma ekonomin är det viktigt att man får med alla delar som den består av – kortsiktigt och långsiktigt. Att förstå din ekonomi ger dig trygghet.

Vardags ekonomin inklusive buffert

- Hur delar vi på hushållsutgifter?
- Vem betalar vad?
- Hur stor buffert behöver vi?
- Har båda koll på den gemensamma ekonomin? Byt ut roller under en månad för att få bättre insyn i ekonomin.
- Gör en översyn över tillgångar och skulder

Förbered dig och ekonomin för det oförutsedda

- Vem får vad om vi separerar eller skiljer oss?
- Behöver vi skriva några juridiska avtal? Äktenskapsförord? Samboavtal? Särkullbarn?
- Vad händer om en av oss dör? Klarar du dig ekonomisk?
- Håll koll på vem som står som förmånstagare till ditt och din partners pensionssparande



GILLA DIN
EKONOMI

JÄMSTÄLLDHET BÖRJAR I PLÅNBOKEN

VÅGA PRIORITERA RÄTT!

- Det är viktigt att prata hemma om hur man ska fördela utgifter och vem som ansvarar för vilket utgiftsområde.
- Viktigt att tänka sig för hur det blir vid en eventuell separation.

| | KVINNOR | MÄN |
|----------------------------------|---------|-----|
| Livsmedel | ● | |
| Bil/båt | | ● |
| Kläder och småprylar till hemmet | ● | |
| Inredning | ● | |
| Elektronik | | ● |
| Sparande | | ● |



GILLA DIN
EKONOMI

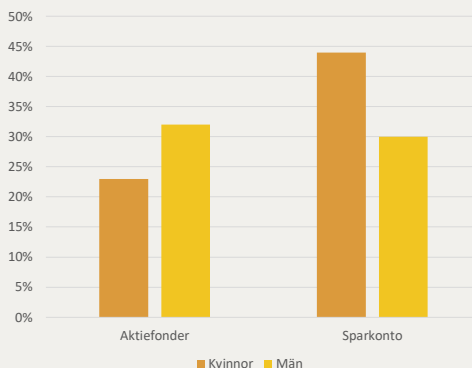
JÄMSTÄLLDHET BÖRJAR I PLÅNBOKEN

Källa: Novus på uppdrag av Länsförsäkringar

11

KVINNOR SPARAR GENERELLT MED LÄGRE RISK

I Konsumentverkets rapport "Långsiktig sparande – en ojämsställd marknad framgår det att kvinnor oftare sparar med lägre risk. Det kan få konsekvenser på kapitalet.



JÄMSTÄLLDHET BÖRJAR I PLÅNBOKEN

Källa: Konsumentverket "Långsiktig sparande – en ojämsställd marknad", 2019.

12

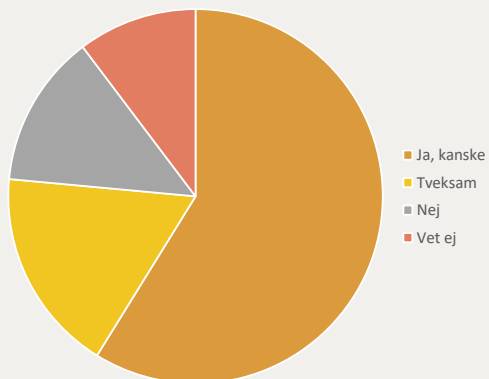
Olika hushåll har olika förutsättningar. Några har kunnat samla på sig en hel del sparande. Andra kan ha alla sina tillgångar i sin bostad. Och ytterligare andra kan ha gått igenom en separation och har det väldigt knapert. Oavsett hur lite pengar det handlar om behöver man förvalta det man ändå äger och det sparande man har, till exempel i tjänstepensionen. Många tror att sparandet måste växlas över från fonder med lite högre risk till räntesparande på 65-årsdagen, när pengarna betalas ut. Man ska komma ihåg att tex tjänstepensioner betalas ut under 10, 20 år och behöver avkastning för att inte ätas upp av inflationen. Dock är det viktigt att de pengar du är beroende av och behöver så ska det säkras i god tid och inte ta för hög risk med. Du har kanske en del sparande som reserv på lite längre sikt tex ett pensionssparande som du valt att skjuta upp utbetalningen av då behöver du inte sänka risken alltför mycket.

Oavsett orsak är det av största vikt att då och då gå igenom om dina tidigare val fortfarande är de bästa. Har du för hög risk, för låg risk, för höga avgifter, Hur ser det ut?

Spara i fonder. Med ett långsiktigt fondsparande sprider du dina risker och kan få en bättre avkastning än vad sparkontot ger.

VALFRIHET ATT LEVA DET LIV MAN VILL

På frågan "Tror du att ekonomi och pengar kan vara en orsak till att stanna i en dålig relation?" svarar oroväckande många ja.



JÄMSTÄLLDHET BÖRJAR I PLÅNBOKEN

Källa: Novus på uppdrag av Länsförsäkringar, 2021. 13

SKILSMÄSSOR BLAND ÄLDRE HAR ÖKAT REJÄLT

På 20 år har antalet skilsmässor bland personer över 65 år nästan tredubblats (170 procent). Det är ofta fler kvinnor än män som når en hög ålder. Man ser även att av de som har det lite tuffare som pensionär så är det oftast frånskilda kvinnor.

I färd med att separera:

- Gå genom din ekonomi och gör en budget.
- Ordna juridiska avtal
- Vilken typ av boende är mest ekonomiskt för mig?
- Fortsätt jobba efter 66 år och bli en jobbonär och tjäna tusenlappar.

När du väl är skild:

- Se över om återbetalningsskyddet och andra typer av efterlevandeskydd har upphört att gälla.
- Har du låg pension kan du få Bostadstillägg.
- Ta bort återbetalningsskyddet på pensioner och höj din egen pension.
- Uthyrning?



GÅLLA DIN
EKONOMI

JÄMSTÄLLDHET BÖRJAR I PLÅNBOKEN

Informationsklass: K1

14

SÅ BLIR SINGELPENSIONÄRENS EKONOMI

| KOSTNADER/ÅR | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
|--------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Räntekostnader | 9 448 kr | 14 523 kr | 29 727 kr | 28 010 kr |
| Individuella kostnader | 21 168 kr | 21 276 kr | 24 300 kr | 24 786 kr |
| Livsmedel | 25 194 kr | 27 493 kr | 30 499 kr | 31 240 kr |
| Gemensamma kostnader | 24 948 kr | 31 320 kr | 33 696 kr | 34 370 kr |
| BRF-avgift | 37 032 kr | 38 556 kr | 41 640 kr | 43 723 kr |
| El | 14 571 kr | 20 663 kr | 14 266 kr | 12 789 kr |
| Amortering | 0 kr | 0 kr | 0 kr | 0 kr |
| Per person och år | 132 362 kr | 153 831 kr | 174 128 kr | 174 918 kr |



GILLA DIN
EKONOMI

JÄMSTÄLLDHET BÖRJAR I PLÅNBOKEN

Informationsklass: K1

15

SÅ BLIR SAMBOPENSIONÄRENS EKONOMI

| KOSTNADER/ÅR | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
|--------------------------|------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Räntekostnader | 12 476 kr | 19 177 kr | 39 254 kr | 36 987 kr |
| Individuella kostnader | 42 336 kr | 42 552 kr | 48 600 kr | 49 572 kr |
| Livsmedel | 46 609 kr | 50 862 kr | 56 423 kr | 57 794 kr |
| Gemensamma kostnader | 31 185 kr | 39 150 kr | 42 120 kr | 42 963 kr |
| BRF-avgift | 46 290 kr | 48 195 kr | 52 050 kr | 54 654 kr |
| El | 14 571 kr | 20 663 kr | 14 266 kr | 12 789 kr |
| Amortering | 0 kr | 0 kr | 0 kr | 0 kr |
| Totalt för paret | 193 467 kr | 220 599 kr | 252 713 kr | 254 758 kr |
| Per person och år | 96 734 kr | 110 300 kr | 126 356 kr | 127 379 kr |



GILLA DIN
EKONOMI

JÄMSTÄLLDHET BÖRJAR I PLÅNBOKEN

Informationsklass: K1

16

VAD GER HÖGRE PENSION EFTER ARBETSLIVET?

- Förvaltningen och avkastningens betydelse efter pensionering.
- Se över behovet av efterlevandeskyddet.
- Fortsätt jobba efter 66 år och betala lägre skatt på lönen.



GILLA DIN
EKONOMI

JÄMSTÄLLDHET BÖRJAR I PLÅNBOKEN

DET VIKTIGASTE ATT TA MED SIG:

- Prata pengar med din eventuella partner.
- Sätt dig in i den gemensamma ekonomin.
- Se till att du har en grundläggande trygghet på plats; buffert, bolåneskydd, insyn i ekonomin.
- Hitta sparutrymmet i vardagen och sätt av pengar till sparandet i början av månaden.
- Hitta DIN balans i sparandet.
- Gör dig inte beroende av någon annan. Ha gärna ett eget frihetskapital.
- Ta hjälp om du tycker ekonomi är svårt.



Tack för i dag!

Kontakt:

Trifa Chireh

Trifa.chireh@lansforsakringar.se



**GILLA DIN
EKONOMI**